

Jsou atraktivní lidé důvěryhodnými nebo jsme opíjení rohlíkem krásy?

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT I, PSY 117

Radek Krejčí
414881

Vyučující:
Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.
Mgr. Věra Kontríková
Mgr. et Mgr. Alena Robotková

Datum odevzdání: 28.5.2013

Fakulta sociálních studií MU, 2012/2013

Již před půl stoletím si lidé uvědomovali důležitost atraktivity na mezilidské vztahy. To, jak je atraktivita důležitá i pro důvěryhodnost, si byl jistě vědom i československý komunistický režim, když tvůrci do propagandistického filmu Botostroj obsadili do hlavních rolí socialistických revolucionářů atraktivního Viléma Bessera s krásnou Evou Kubešovou. Zda má záměrně vybrané herecké obsazení do filmů či reklam vliv na jejich úspěšnost, tedy zda má atraktivita reálný vliv na důvěryhodnost osob, se rozhodla otestovat Lenka Šrámková, studentka psychologie v Olomouci.

Ta vybrala pro potřeby výzkumu sady fotografií mužů a žen, kde každá z nich reprezentovala prototyp obličeje určitého stereotypu, například romantický, intelektuální, alternativní aj. a předložila je začínajícím policistům z Vyšší policejní školy ministerstva vnitra v Brně ve věku 20-35 let, aby je seřadili podle atraktivity a důvěryhodnosti. Následně srovnala výsledky pomocí korelace, což je statistický nástroj, který dokáže číselně ohodnotit shodu mezi dvěma proměnnými. V našem případě se jednalo o shodu mezi seřazenými fotografiemi podle vnímané atraktivity a podle vnímané důvěryhodnosti. Hodnota korelace se pohybuje v rozmezí mezi 0 a 1. Nula znamená žádnou shodu, absolutní nezávislost jedné proměnné na druhé. Jednička pak absolutní determinaci proměnných. Může se potkat i s korelací mezi nulou a mínus jednou, pokud je korelace záporná. Tedy: Čím víc něčeho (housek), tím méně jiného (štíhlé linie).

Proč si Lenka Šrámková zvolila zrovna začínající policisty? S policisty přicházíme do kontaktu nejčastěji při dopravních kontrolách nebo v jiných nepříjemných situacích. Pokud spácháme přestupek, máme tu smůlu, že se musíme spolehnout na dobrosrdečnost mužů v uniformách, abychom platili tu nejnižší možnou pokutu. Na policistovi je potom rozhodnout, jaká výše pokuty je tou, která napraví náš prohřešek. Muži zákona podobné situace posuzují každý den a nejspíš proto si badatelka záměrně vybrala zrovna tuto skupinu.

Výsledky prokázaly vysokou podobnost žebříčků atraktivity a důvěryhodnosti u mužů i žen. Korelace mezi vnímanou atraktivitou u mužů vyšla 0,538 a u žen 0,668. Ve výsledcích průzkumu vybočoval typ obličeje „frajera“, který je sice atraktivní, ale nedůvěryhodný. Jeho případné odstranění ze souboru by zvýšilo hodnoty korelací na 0,748 u mužů a 0,864 u žen, což je na poměry v sociálních vědách vysoké číslo.

Je tedy doopravdy možné, že důvěryhodnost propagandistických filmů doopravdy zvyšovaly krásné obličeje jejich pozitivních hrdinů. Stoprocentně jistí si ale nemůžeme být ani v případě mladých policistů, kteří film Botostroj nejspíš ani neviděli. Pokud se odvážíme zjištění Lenky Šrámkové zobecnit na celou populaci, čelíme zjištění, které může mít důsledky pro každého, kdo nepečuje o svůj vzhled. Investice do našeho zevnějšku se nám může vrátit už při první pokutě za parkování nebo v práci, kde větší důvěryhodnost může zlepšit naši pozici.

Je to hodně na hraně... pokoušíte se vysvětlit, co je korelace... a pak už jen uvádíte čísla... proč tyto 2 věci nepropojujete?? Dalo by se tam víc rozepsat o těch pořadích... nicméně oceňuji, že se toho na Vaší práci změnilo více než jen přidání číselných statistik... s velmi odřenýma ušima přijímám...

Zdroje:

- Botostroj. Staženo 29.4.2013 z <http://www.csfd.cz/film/24624-botostroj/>
- Šrámková, L. (2011). Atraktivita a důvěryhodnost. *E-psychologie* [online], 5 (2-3), 9-23 [29.4.2013]. Dostupný z WWW: <http://e-psycholog.eu/pdf/sramkova.pdf>.